

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 24.

Indult Bétsből, Pénteken, September' 19-dikén, 1828.

B é t s.

Sept. 16-kán. A' Lombard-Ve-
lentyei Király Ts. K. Fő Hertzeg Rai-
ner, és Hívese Ersébet Fő Hertzeg
Aszszony Majlándból ide szerentsésen
megérkeztek.

Wilhelm és August Burkus K.
Hertzegek tegnapi Badenből a' Fő vá-
rosba jöttek, és a' Tsászári Palotába he-
szálván, délután az idegen Országi Kö-
veteket, a' kiket a' Burkus Országi K.
Alkövet (Geschäftsträger) vezetett bé O
Hertzegségéhez, elfogadták.

T ö r ö k O r s z á g.

Szalonikiból Sept. 2-dikán. Egy
Austriai Tsászári és egy Anglus hadi há-
jó érkezett ide Alexandriából, mellyek
közül az utolsó Aug. 15-dikán hagyta
el az Alexandriai kikötőhelyet. Mind ket-
ten az itt következő tudósítással leptek
meg bennünket.

Jul. 31-dikén megjelent egy Anglus
léneahajó (az Oceán), Alexandria előtt.
Aug. 1-ső napján pedig Codrington
V. Admirális maga is az Ázsián, egy
frégáttal, s több hadi hajókkal együtt.
Azonnal jelentés tétetett Telegráf által
Kairóba a' Vice Királynak, Codrington
megjelenése felől; a' ki a' dolgot meg-
értvén, egy Tisztet küldé maga részé-
ről az Alexandriai Basához. Codrington

Admirális azonban minden tartózkodás
nélkül kimondotta, mi legyen az ő oda-
menetelének tzelja, ú. m. hogy a' Vice
Királyt Ibrahim Basának visszahívására,
és a' Görög foglyok visszaadására reá
bírja, azt is hozzá tévén, hogy ha erre
nézve magát vonogatná, ő Egyiptomot
minden hajók előtt szorosán bezárva
tartja, sőt még ennél hatalmasabb esz-
közökhöz is fogna nyúlni.

Már Aug. 5-dikán maga a' Vice Ki-
rály is ott termelt Alexandriában; s 4-
dikben oda lett megérkezése kihirdette-
tett, és meg volt határozva, hogy 5-di-
kén Codringtonnal beszélleni fog; de ez,
változó egészsége miatt az öszvejövetelt
Aug. 6 dikára elhalasztotta. Ekkor a' Ba-
sa az Admirálist szokott pompával fo-
gadta. Két Consul és egynehány Anglus
Tisztek voltak jelen a' beszéllgetésen. A'
V. Király Kabinét Ministere Boghos
Jussuf volt a' Tolmáts. A' beszéllgetés
következése az lett, hogy a' V. Király a'
Fijának és seregeinek visszahívására
Moreából, reállott, úgy mindazáltal,
hogy maga fogna érette szállító hajókat
küldeni, és a' várakat Moreóti és Albá-
niai, az az, a' Szultán szolgálatjában lé-
vő seregnek adják által. Ez az Egyezés
mindjárt írásba tétetett, mellynek Aug.
9-dikén az Egyező Felek magokat aláír-
ták. A' Görög foglyokra nézve, arra kö-
telezte magát a' V. Király, hogy az Ale-

xándriában találtak visszaadtnak; a' Módoni, Kóroni és Navarini várakra nézve pedig azt köttötte ki, hogy azokban mindössze 1500 emberből álló őrizet tétessék, és ezek négy hónapra való eleséget nyerjenek. Más nap mindjárt öszvegyűjtettek 172 Görög foglyok az Anglus Consul házához (hisz egynehány ilyen foglyok, két héttel ez előtt, az Austriai Consulnak közben járására már szabadon bocsátattak 's Eginába vissza is küldettek); egyszersmind az eránt is parantsolat adatott, hogy az Egyiptomi hajós sereg a' kiinduláshoz készüljön. Mind a' szállító, mind a' hadi hajók elegendő eleséggel rakatnak meg, és kész pénzben is nagy summát visznek magokkal.

Aug. 11-dikén estve Codrington Adm. útnak indult. Egy linea hajó pedig és két hadi hajó ott maradt, hogy az Egyiptomi hajókat Móreába elkésérje.

Görög Ország.

Eginából Aug. 13-kán. A' Görög Országi Közönséges Ujság ezeket írja. Az Ország Praesidense, ki ezen elhagyott Nemzetnek boldogítására, fáradhatatlan munkássággal minden szükséges eszközöket elővesz, a' napokban azt az épületet vizsgálta meg, mellyet itt a' végre állítat, hogy abban 600 szegény sorsú szüléktől származott gyermekek köz költségen neveltessenek és taníttassanak, jól tudván Ő, hogy az Ifjúságnak jó nevelése és tzeleányos taníttatása az első és fő dolog, melly ha az Országban Közönséges lesz és jól kormányoztatik, egy ember nyom (30 esztendő elforgása) mulva az egész Nemzetet újjá szülheti. — Innen az új Kórház megnézésére ment, mellynek építése már jól előhaladott. Ennek állítása is nagy jótétemény ezen sziget lakosaira nézve, 's a' Közönség várakozásának tökéletesen megfelel.

Frantzia Ország Ágense a' Görög Kórmányszéknél Báró Saint-Denis Ur Aug. 10-dikén egy Fr. Hajón Eginába megérkezett. Tegnap pedig Orosz Admirális Gróf Heyden vezetett bé ezen sziget kikötőhelyébe.

Nagy Britannia.

London Sept. 5-kén. A' Király tegnap végig nézte a' Windsor-i Kastély első emeletében lévő új szobákat, a' déli és keleti oldalon. Ő Felségét Wyatwille Ur az Építő-mester vezette, 's az egész Udvar késérte. — Barbour Ur az új Észak-Amériikai Követ Sept. 3-kán érkezett Londonba. — A' Canterburyi Ersek Aug. 28-kán ült bé az Erseki székhé. Az ezen alkalmatossági pompa 30,000 f. sterlingbe került. — A' Parlament Novemberi megnyitásáról elterjedt hír mind inkább inkább erősödik. Úgy mondják, hogy a' Ministerek azért hivatják öszve most Öszszel a' Parlamentet, hogy az az Irlandiai Katholikusok megnyugtataáról tanátskozzék.

Clonmellben az Irlandiai V. Király és O'Connell Ur magános beszélgetésre öszvejöttek. Ezen öszvejövetelnek egyedül Lord Forbes volt tanuja, de a' kia' beszélgetésben részt nem vett. O'Connell Urat a' V. Király igen jól fogadta, és a' szokot Udvari tiszteledés után kérdezte tőle: mit kívánnak a' Katholikusok? O'Connell Ur azt felelte: én a' magam részéről sem valami megtiszteltetést sem Hívatalt sem fizetést nem kívánok. A' mit mi kívánunk az nem egyéb, hanem egy pár szó kitörlése a' Suprematusi Esküvésből (mellyben az esküvő a' Királyt az Egyház Fejének vallja) és a' Mise's Transsubstantio ellen való Esküvés' megszüntetése. A' mi Emancipationkról szöllő Billet félárkus papíroson ki lehetne adni. — „Ennyi

mindössze?“ kérdezte a' V. Király. — Igen is, így felelt O'Connell Úr, egy ilyen Billre a' Katholikus Egyesület egyszerre eloszolna.

Ez előtt 30 esztendővel Belfast városában nem volt több 20 Katholikusnál. Most 20,000 vannak ezen városban, és a' Downi Püspök itt lakik. —

London Sept. 5-kén. — Clarence Hertzeg — némelly privát tudósítások szerint — alig ha újra fel nem vállalja a' Fő Admiralisi Hívatait. A' mit onnan gondolnak, mivel Ő Kir. Hertzegsége és Hertzeg Wellington között néhány napok oltá alkudozások tartatnak.

Hertzeg Wellington Aug. utolsó napján Cheltenham-ból a' Fő városba jött. Másnap kiment Windsorba, a' hol a' Királynál audientzián volt. — A' Hertzegnek Cheltenhamban léte alatt, a' következő történet esett: A' Hertzeg reggelenként sétálni szokott, egy vén katona, a' kit több ízben látott, igen szemébe tűnt. Egyszer hosszasan reánéz; 's az öreg a' kalapot leveszi. A' Hertzeg megszollítja, hogy látta e' őtet valaha? „Igen is, Nagyságos Uram, Salamankánál.“ A' Hertzeg — próbálni akarván — kérdezte tőle, emlékezik e' az akkori Tisztjeire? Az Öreg megnevezte a' Regimentet, 's a' Hertzeget mint akkori Vezér Tisztet „Jut e' még eszébe Nagyságodnak — így szóllott továbbá — mikor a' Regimentet lineába kiállította, de a' Frantziák akkor nap nem akartak ütközetbe elegyedni; hanem másnap reggel hat órákor tsaptunk öszve — akkor kaptam én ezt a' sebet“ 's megmutatta karján a' sebhelyet. A' Hertzeg egy pár aranyat ajándékozott ezen régi bajtársának. Másnap megállítja a' Hertzeget valami szemtelen tsalárd ember, kérdezvén, hogy esmeri e' őtet? Mert a' Waterloo-i ütközet alatt egy pohárvizet adott néki. „Takarodj gaz ember!

— így felelt H. Wellington — soha életemben nem ittam ütközet alatt vizet.“ Az ember eltakarodott, 's a' Hertzeg utánna nézvén így szóllt a' vele lévőkhöz: „Ez a' semmire való bizonyosan nem volt soha Katona.“

O'Connell Úr, Clonmel városában van, a' hová Aug. 25-kán érkezett. A' nép itt is nagy számmal ki gyűlt elébe és lármás örömmel fogadta. A' Megye Gyűlése a' Katholikusok nagy templomában tartatott. A' Gyűléshez egy levelet írt Hutchinson Úr (a' Tipperary Képviseleje az Alsó Házban) mellyben előre ellene mondott azon Nyilatkoztatásnak, mellyet ezen Gyűlés Hertzeg Wellington és Peel Úr ellen készült írásban fel tenni. Ezen levelet a' jelenlévők nagy kedvetlenséggel vették.

Lord Strangford Portsmouth-ból elindult Brasiliába a' Galathea nevű Fregáton.

Frantzia Ország.

A' Király Sept. 1-ső napján Meaux-ból Chalonsba útját folytatta. Sept. 7-kén fog Strasburgba érkezni. Azon köszöntőbeszédék között, mellyekkel az eddig való útban a' Papság Ő Felségét fogadta, semmi tzelzés sem fordúl elő ama híres (a' Jésuitákat az Oskoláktól eltiltó) Rendelésekre, — a' mit sokan gyanítottak, hogy meg fogna történni.

Strasburg Sept. 8-kán. A' Király tegnap délután 2 órákor, tartotta a' városba jövetelét lóháton, számlálhatatlan sokaság örömkialtásai között. A' Kastélyba érvén; a' Würtembergi Király, és a' Badeni Nagy Hertzeg látogatására mentek. Estve a' játék-színben mind a' három Fejedelmi személyek megjelentek. A' Dauphin is jelen volt. — Ma dél előtt Katonai gyakorlások tartattak. Ő Felsége szemci előtt. —

Azon hadisereg, melly Toulonból Aug. 17-kén és Sept. 2-kán Moreába ki indult, mindössze 9 gyalogregementből (mindenikben 1300 ember van) egy lovas regimentből (400 emberből) és a' Genie's Artilleria Karhoz tartozó személyekből (1,000 emberből) áll.

Lord Cochrane Aug. 31-kén Párisból elutazott Toulonba az Öttsével (Györgyel) hogy ott hajóra ülven Görög Országba menjen. A' Moreába kirendelt Expeditio második tsapatja Sept. 2 kán reggeli 7 órakor indult ki Toulonból. Ez a' tsapat 5 Hadihajókból és 49 Szállító hajókból áll. — Az ifjú Természet Vízsgáló Jaquemant Úr, a' ki Keleti Persiát, Kabulistánt, Afghanistánt, 's a' t. akarja bé utazni, Aug. 28-kán Brestbe hajóra ülven útnak indult. — Lyonban Aug. 27-kén egy torony, melly már félig (150 láb magasságra) felvolt építve, le dült, és egy kis 8 esztendős leányt eltemetett. Az Epilómester Pitrat Úr észre vette estvéli 5 órakor a' következő romlást, 's a' kőműves legényeket és dolgosokat haza küldötte. Fél óra mulva lerogyott a' torony.

Marquis Loulé és a' Marquisné (D. Miguel testvérhuga) Londonból Párisba érkeztek.

Páris Sept. 4-kén. Most közelebb — a' mire még eddig példa nem volt — a' Ministerium elrontotta, a' mit egy más kisebb Ministerialis Tisztviselő végzett. Vaulchier Úr a' Fő Posta-Igazgató kótyavetyét tartatott Julius utolsó napján a' Posta-(leveles) táska minél oltsóbban eshető hordatása felett. Mindössze az egész Országban 460,000 Posta van, — egy postára 2 Frantzia mért-földet számlálván. — A' közelebbi Aradás Gros-Jean mindenik Postától 1 Frankot 3 Centim-et vett esztendő-

re, az az 475,000 Frankot. Most hárman akadtak, a' kik kevesebbért vállalták fel a' Posta táska hordatását; az egyik kért 75 Centimet egy postától (335,000 Fr.), a' másik 69 1/2 Cent. (319,700 Fr.) a' harmadik 64 Centimet (294 Fr. esztendőre). — De előre ki volt hirdetve, hogy a' ki alkuba ereszkedik 40,000 Frank Esztendei jövedelmet (az úgy nevezett Rente-ben) tartozik előre letenni. Az utolsó a' ki legkevesebbet ígért, nemlévén ideje, hogy a' Rente-papíros pénzben ennyit öszve szedjen, kész pénzben 860,000 Frankot kívánt le tenni. De a' Fő Posta Igazgató ezt nem fogadta el, — 's annál fogva a' Posta-táska hordatását a' másiknak, a' ki 69 1/2 Centimet kért, adta. Ebben látni való a' Kintstár is vesztett. Sokan kiköttek ellene, az Újság levelek is, de a' Moniteur oltalmazta. Azomban, Minister Gróf Roy elébe kerülven a' dolog, ez a' Fő Posta Igazgatónak parantsolta, hogy a' kész pénzben letett Kármentéssel megelégedven a' Posta-táska vitelét az utolsónak adja.

Páris Sept. 6-kán. A' Király utazásáról, miólta Ő Felsege Metzbe Sept. 5-kán bé ment, semmi új tudósítások ide a' Fő városba nem jöttek. — A' Korona Hertzegné Sept. 2-kán Troyesből Chaumontba ment, a' hol felkereste egy Vendégfogadóban azt a' (most már igen koros) Fogadónét, a' ki ötét 1794-beli útjában különös tisztelettel 's buzgósággal fogadta.

Toulon Aug. 30-kán. „... A' fő várostól messze lévén, nem tudjuk olyan Enthusiasmus-sal veszik-e' ott a' Móreai Expeditiot, mint itt. Itt, és egész déli Frantzia Országban minden nagy elragadtatással beszél arról. De több ez, a' minek szemmel látott tanúja valék. Mikor a' 42-dik Regiment ide érkezett, 100-nál több katona állott be a' Regimentbe újonnan. Hasonló történet

az 57-dik Regimenttel, és az ez előtt harmadnappal érkezett 29-dik Regiment Oberstere nem tudja mi tevő legyen annyian állanak minden szempillantásban újra szolgálatba. Ez annak bizonyága, hogy a' katonai tűz Frantzia Országban most is a' régi — és az is fog maradni valamikor a' Király és a' Haza szava a' Nemzethez szóll" —

Az Expeditio 3-dik Osztálya Sept. 13-kán fog Moreába útnak indulni. — Az Emulatio n nevű Hajó (mellynek Toulonba lett megérkezésétől Telegraphon tudósított az Országlószele) Aug. 24-kén indult el Navarinól, és Aug. 26-kán össze találkozott a' Moreába indult Sereg első Osztályával a' Sapienza-szigetéhez 80 mértföldre, nyugotra. — E' szerint ez az Osztály Aug. 30-kán alkalmasint a' kirendelt helyen fog lenni.

Déli Amerika. Central U

Carthagena Jun. 20-kán. Az Ocainai Nemzeti Gyűlés eloszlásával, Bolívar Dictatorrá lett. A' mint látszik, a' Gyűlés tagjai mindjárt kezdetben meghasonlottak egymás között. Az egyik rész az úgy nevezett Liberálisokból állott, a' kik Bolívarnak ellene dolgoztak és egy új Constitutiót ajánlottak a' Köz Társaságnak olly véggel, hogy Bolívar minden Hatalomtól el essék. Az ellenkező és számára nézve kissébb rész Bolívar barátjaiból állott, a' kik hasonlóan egy új Constitutiót dolgoztak ki (Sennor Castello Bolívar nagy embe-re tette fel), de a' mellyet amazok vissza vetettek. Ekkor ezek odahagyták a' Gyűlést mindnyájan (18-an vagy 20-an voltak) azt adván okúl, hogy ők a' Haza gyalázatjára hozni végezéseket nem akarnak. Ezeknek elmenetelével nem volt többé ki a' Tagok törvényes száma; 55-

nek kell jelen lenni, hogy kötelező erjű Végzést hozhassanak; ennyien pedig az ott maradtak nem voltak. Így hát nekik is haza kellett menni. — „Illyen környülállások között, így szóll egy Columbiai Ujságlevél, egyedül Bolívar az, a' ki a' békességet fenntarthatja. A' Hazának szüksége van ö reá; és neki mint Szabadítónak és Haza Atyjának nem is lehet szolgálatját megtagadni“ — Bolívar hasonló értelemben lévén, nem is tagadta meg szolgálatját. Ö Bogotához közel volt, 's hihetően mindent tudott a' mi Ocannában történt. Mihelyt a' Gyűlés megoszlott, levelet írt a' Státus Titoknoknak, mellyben kinyilatkoztatta, hogy minekutánna az Ocannai Nemzeti Gyűlés a' Columbia várakozását bé nem töltötte, 's a' Gyűlés-helyről min kelötte Végezéseket hozott volna, eloszlott: ö haladék nélkül a' Fő Városba fog menni, hogy a' tsend és béke fenntartásáról rendeléseket tehessen. Mikor Bolívar Bogotába bement, a' nép olly tüzes elragadtatással fogadta, mellynél többet a' leg nagyravagyóbb lélek sem kívánhat. Az ö számára erre a' napra egy Királyi szék emeltetett a' piatzon; és itt ülve fogadta a' Tisztviselők köszön-téseit. Feleletében nyilván kimondta, hogy Columbiában marad és a' neki adatott Hatalommal a' belső háborúság elnyomására fog élni.

Lima Jun. 4-kén. Egész Peru érzi a' pénz szűkét; a' nép szegény, 's a' Kereskedés sehogy sem megy. Az aratás előtt járt zápor esők Truxillóban és Piuraban nagy kárt tettek a' gabonában.

Ejszaki Amerika.

Az Egyesült Státusok a' Tariffa (Vám-tábla) ellen, és mellette a' Congressuson így adták volksaikat: (Ezen Muta-

10-Tábla egyszersmind azt is mutatja, hogy a' Státusok mindenik egyenként népességekhez képest, hány követet küldenek a' Nemzeti Gyűlésre; valamint a' Tartományok számát is név szerint előadja, mellyekből az Északi Amerikai Köztársaság áll).

A' Tariffa mellett. A' Tariffa ellen.

Maine adott voksot	0	7
Massachusets	3	10
New-Hampshire	4	2
Rhode-Island	1	1
5. Connecticut	4	2
Vermont	4	0
New-York	47	5
Pensylvania	24	0
New-Yersey	5	0
10. Delavare	1	0
Maryland	3	4
Illinois	1	0
Virginia	3	16
Ejszaki Karolina	0	12
15. Déli Karolina	0	9
Georgia	0	7
Ohio	14	0
Kentucky	11	0
Indiana	3	0
20. Tennessee	0	9
Alabama	0	3
Missisipi	0	1
Louisiana	0	3

Mindössze tehát a' Tariffa mellett 108, ellene pedig 91 voks volt. —

New-Yorkban, Philádelphiában és más Tengeri Városokban sok gazdag Kereskedő Házak megbuktak. Ennek oka az új Vám-tariffa. Ez előtt a' Vám-tiszttség hitelezni szokott a' Kereskedőknek, és esztendeig elvárakozott a' vám után. Ebben a' Kereskedők sokat nyertek, mert a' kész pénzt a' Kereskedés nevére fordíthatták, és minek-utánna a' Külföldön felszedett portékát bevitték és eladták: akkor fizették meg a' vámot, melly többnyire harmadát tet-

te, a' bé vitt portékák árának. — Az új Vámtariffa szerént többé így tenni nem lehet. Ezért ijedtek meg a' Kereskedők olly rendkívül. Egy meg bukott Kereskedő Ház 10 millióm ezüst forinttal tartozott vámban, — meg is fizette volna, ha időt engedtek volna neki a' portékái eladására. Így pedig semmivé lett.

B r a z i l i a.

Rio Janeiro Jun. 22-kén. A' Tsászár igen jó neven vette azon segítséget, mellyet az Anglus Tengeri Katonák az Irlandusok felzendülése alkalmatosságával adtak, és az Admirálisnak megizentte, hogy meg fogja a' Hajóját látogatni 's maga személyesen akarja a' Tengeri Tiszteknek és katonáknak jeles magok viseletét és segítségét megköszönni. Erre az Anglus hajók Jun. 20-kán lineába állottak és zászlóikat kiütvén — várták Ő Felsege megjelenését. Az idő szép volt és a' tenger tsendes. A' Tsászár 11 órájában ült fel egy bárkára a' Fegyvertárnál, a' Portugalliai Királynéval, a' Leányával. Az Anglus Admirálsi Hajó (Ganges nevű) egyszerre Brasiliai zászlót emelt fel, mihelyt Ő Felsege a' Hajó tetejére fel lépett, 's minden hajók elölttek a' tisztelet lövést. Ekkor újonnan Portugalliai zászló ütettetett ki, híhetően a' Portugalliai Királyné (egy 9 esztendőös gyönyörű Leányka) tiszteletére. Erre is hasonló tiszteletlövés tettetett. A' Tsászár és a' Királyné megvizsgálták az Elés házakat, lakó-szobákat és minden részeit a' Hajónak; Ő Felsege szorosán tudakozódott mindenről és szüntelen mondta j'en profiterai (ezt használni fogom) minthogy az Admirálissal Franciaúl beszélt. A' Rajutában a' Tsászár és a' Királyné le ültek és ettek. Az asztalnál az Admirális két fiai (12, 15 esztendősök) szolgáltak. Az Admirális

írott a' Tsászárr és a' Királyné egészségeért, — melyre minden ágyú 65 lövést tett. Későbbben le ment Ő Felsege az Alsó-cmeletbe a' Hajós legények ebédelését megnézni. Egy kanál levest vett és megkostolta, — *bien bonne* (elég jó) azt mondta reá. Három órai mulatás után vissza ment a' Tsászár a' szárazranagy meglelégedéssel. Az Admirálist a' ki külön sajkán akarta kísérni, Ő Felsege a' maga bárkájára vette által. Az Anglus katonák egyet löttek és háromszor El-ent kiállottak.

Spanyol Ország.

Madrid Aug. 25-kén. A' Justitz-Minister Colomarde Ur állandóan kedvességben áll a' Király előtt. — Bertrand de Lis engedelmet nyert, hogy Párisból haza térhessen. Ő Esmeretes Royalista, a' nép szereti, és mint Finanziert az Országlószék igen jól használhatja.

Hadi Tudósítások.

Bukaresti levelek írják Sep. 5-dikén, hogy Aug. utolsó napjaiban újra betsá-pott a' Widdini és Kalefáti várakban lévő, számos seregből álló Török őrizet Kis Oláhországba. Ez úttalegyik tsapatja a' Törökségnek a' Mehedniti Kerületbe rontott be és Csorojon keresztül Obedinig nyomult elő a' Schil vizéig Krajovával által ellenben; a' másik osztály a' Gorschi Kerületben pusztított egészen Tirguschil szomszédságáig. Valami élelemre valót addig találtak, azt vagy elvitték 's magokkál elhajtották, vagy elpusztítottak. Az Orosz Seregeknek végre segítsége érkezvén két helyen által szállottak a' Schil vizén, hogy a' Törököket megtámadják; le ezek azt be nem várták, hanem pre-

dájokkal vissza húzták magokat sántza-ikba. Minékutánna az Orosz Vezér Geismar Generális seregéhez mind több több segítség érkezik, reménylhetni, hogy a' Törökök pusztító betsápásaik ezentül meg fognak akadályoztatni.

A' Sumlánál Aug. 27. 28. 29-dikén történt verekedésben több osztály Török gyalogság is volt jelen, mellynek segítségével vétetett el az Orosz Sereg jobb szárnyának első sor sántza. Ezen veszteséget a' hivatalos hadi tudósítás Báró Wrede Gen. Májor hibájának tulajdonítja, kire azon sántzok oltalmazása vala bízva, 's a' kiről az mondatik, hogy hivatalában el nem járván tunyaságának áldozatja leve.

Rüdiger Vezér seregét is lovasság és gyalogság támadta meg, 's minékutánna ő Eski Stambultól vissza hívatatott, a' Törökök hasznokra fordították seregének visszavonulását és 28-dikban új sereget küldöttek bé Sumlába Eski Stambulon keresztül, melly oda egyszersmind mindenféle eleséget is szállított bé.

Elegyes Dolgok.

Várnának Ostromlásához annyira előre haladtak az ágyúzó sereg munkái, hogy futó áckaink Aug. 26-dikán noha az ellenség szünetlenül tüzelt a' várból, már 80 Toáznaira (egy Toáz, egy lantz hossza) közelítettek a' várhoz, 's ott hirtelen új batteriát állítván öt bomba hányó mőzsarak szorták bombáinkat a' várba. Ennek oltalmok alatt még ez nap este két vadász regement szerentsésen előre nyomult 's az ellenségnek ellenünk nyitott futó árkára rohanván azt elfoglalta. A' benne talált száz egynéhány Török elhullottak. Ettől fogva naponként megújították a' várbeliek kitsapásaikat hol lúsebb, hol nagyobb erővel, de mindannyiszor vissza üzellek. Aug. 31-

dikén éjszaka ütöttek ismét egy sántzunkra, mely az ostromló seregnek jobb oldalát fedezte; de ott sem holdogultak. Ez alatt még nagyobb erővel rontottak ki a Törökök, mely kitsapásnak tzelja a volt, hogy egy harmadik sereg ellenükben egy helyet elfoglalt 's ott öt zászló alatt megfészkelte magát. Gróf Wronzoff Fő Vezér ezt a sereget éjszaka idején önként vállalkozottakból összeállított osztállyal támadtatta meg. Ezek az ellenséghez nagy tsendességgel közelítvén egyszerre 's váratlanul rajtok ütöttek, mind az öt zászlót elvették, 's a seregnek nagyobb-részét felkontzolták. Ezen sereg osztályt Pavloff Kapitány vezérelte, kit a Tsászár vitéz maga viseletéért Sz. György érdem Keresztjével tisztelt meg.

Magyar Ország.

Óhajtas, Akarat, — mind jó; de segíteni nem fog Semmit, mert egyedül a TSELEREDNI segít.

Óhajtjuk, hogy a Magyar Nyelv Hazánkban terjedne; — ez igaz Nemzeti buzgóság jele. Kívánjuk, hogy bár az mindenütt taníttatnék; — szent kívánság; de tudjuk, hogy ez a Dolgon még nem segít, ha tsak azt, a mit közönségesen óhajtunk 's kívánunk, egyenként erőnk 's tehetségünk szerint Tselekedettel is végre hajtani nem igyekszünk. Feljegyzésre méltó Példát adott a Tselekedet által való segítésben, Galantai és Fraknoi ifjabbik Gróf Eszterházy Károly Ő Nagysága, ki Szered Mező Városában, Ns. Poson Vármegyében, mint örökös jószágában maga költségén Magyar Tanítókat tartott, hogy azok a

Tót Tanítókat mellett az Oskolai tanulókat naponként különös órákban a Nemzeti nyelvre is tanítsák. Kevés hónapok múlva közönséges megvizsgáltatást tartatván a Gróf Ő Nagysága, minekutánna a gyermekek a Magyar nyelvben tett szép előmenetelek felől meggyőződött, hogy feltett hazafiúi jó tzelját annál inkább elérhesse, egyszersmind pedig a Község is sok Tanítókat tartásával ne terheltesse, a feles számú Tanítókat elbolsátván, a Magyar Tanítókat ezentúl illendően maga fizeti. Hogy pedig Ő Nagysága az Oskolai tanulókat a szorgalmas tanulásra még inkább felserkentse; tudtokra adta azoknak, hogy ezentúl az Oskolai esztendő végén tartandó megvizsgáltatásokon maga személyesen 's Hitvesével (Meltóságos Báró Perényi Antonióval) együtt meg fog jelenni, 's azoknak, kik magokat mások felett szorgalmatosságok és erköltsi magok viselete által megkülömböztetik, jutalmakat fog kiosztani, a legérdemesebbeket pedig ruházni is fogja. — Az Illyen jótéző Nagy Hazafiaknak Illyen nemes Tselekedetei vihetik azt véghez, hogy Hazánkban a Nemzeti Nyelv terjedjen; kikre a Magyarok Istene áldását a buzgó Hazafiak közül ezerekenként szívekből kívánják.

A pénz folyamat September 18-dikán;
közép ár:
A Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 5/8
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 126
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 48 5/8 for. keltek, mind Conv.
A Bank-Aktziák keltek 1098 4/5 forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jósef, Professor. (Landstrasse Nro 65.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)